

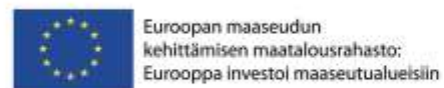
Kylien maisemahelmet 2022-2024

Hankkeen aloitus-Teams kylille 17.5.2022

Kalle Hellström

- EU:n Maaseuturahaston kehittämishanke 1.4.2022-31.10.2024
- 95% valtion rahoitus, 5% muu julkinen raha (kunnat)

Mukana olevat kylät

Tyrnävä, Markkuu

Pyhäntä, Tavastkenkä

Pudasjärvi, linattijärvi

Kalajoki, Rautio

Oulainen, Petäjäsoski

Mahdollisesti lähdössä mukaan hankkeeseen:

Haapajärvi, Siiponkoski ym.

Raahe, Saloinen

Perinteisen maatalouden synnyttämät kulttuurivaikutteiset luontotyypit, erityisesti perinnebiotoopit (mm. niityt, hakamaat, metsälaitumet) ovat maatalouden muutoksen myötä suuresti harvinaistuneet ja uhanalaistuneet. Näiden kohteiden luonnon monimuotoisuuden turvaamisella on kiire.

Luonnon monimuotoisuus- ja maisemakohteita ovat:

- perinnebiotoopit
- reunavyöhykkeet
- puukujat
- puustoiset saarekkeet pellolla
- lumo- ja maisemalaitumet
- pienialaiset kosteikot
- lintujen levähdys- ja ruokailualueet
- muinaisjäännökset ympäristöineen

**Kivinen tuore niitty, pitkään
laidunnettu perinnebiotooppi**

**Järvenrantaniitty, hiehojen laiduntama
perinnebiotooppi**

Hyvin laidunnettu metsälaidun

Kukkiva niittoniitty

Näkymää järvelle avattu harventamalla rantapuustoa

Maisemaraivausta Pudasjärvellä Livojokivarressa

Muita keinoja lisätä maaseutu ympäristön monimuotoisuutta

Kylvetyt niityt

Kukkivat pientareet

Pyhännän Tavastkengän Kurkelanjärven laidun 2013 vs. 2020

Umpeenkasvanut perinne-
biotooppi on kunnostettu
maa- ja kotitalousseuran
talkoilla ja työleireillä ja
jatkohoito nautojen
laidunnuksella

Kohde valittiin Vuoden
maisemateoksi 2016
Pohjois-Pohjanmaalla

Hankkeen yleiset tavoitteet

- Laatia kokonaisvaltainen maisemanhoidon kehittämissuunnitelma 5-7 kylälle ympäri Pohjois-Pohjanmaan
- Aktivoida kyliä kunnostamaan ja hoitamaan maisemakohteita
- Löytää uusia maisemanhoitoyrittäjiä ja valmentaa heitä
- Kehittää maisematoimijoiden verkostoa
- Tiedottaa kohteista ja tukimahdollisuuksista

Kuva: Matti Leiviskä

Hankkeen työkokonaisuuksia:

TP1 - Pilottikylien maiseman kehittämissuunnitelmat

Kolme tilaisuutta per kylä:

- 1) Info/aloitustyöpaja, kerätään ideoita + tehdään työohjelma,
- 2) Maastotyöpaja, kyläkävely, kunnostustalkoot, työnäytös, kylätapahtuma tms.
- 3) Lopputyöpaja, tulosten esittely, jatkotoimista sopiminen.

TP2 - Maisemanhoitoyrittäjyyden edistäminen

- Kultakin kylältä pyritään löytämään maisemanhoitoyrittäjyydestä kiinnostunut henkilö/maatila, 1 kehittämiskäynti/tila. Yrittäjille 3-4 kerran mittainen valmennus.
- Ajoitus: Alkuvuosi 2023

TP3 - Maisemaverkosto ja yhteistyön lisääminen

- 1) Jatketaan Pohjoisen maisemahelmet-hankkeessa käynnistettyä maisematoimijoiden verkoston rakentamista: säännölliset tapaamiset 2 krt/vuosi, koulutusta, maastoretkiä, yhteydenpitokanavat.
- 2) Perinnebiotooppikohteiden hoidon edistäminen, neuvonta, tiedotus. Uuden 2023 alkavan EU-kauden maisematuet, Helmi-ohjelma. Laidunpankin käytön edistäminen. Uusia toimijoita maisemahoitoon.

Hankkeen määrälliset tavoitteet:

- Laaditaan kokonaisvaltaisia maisemanhoidon kehittämissuunnitelmia kylille, tavoite 5 suunnitelmaa
- Hankkeen aikana pidetään kylien maisemanhoitoon liittyviä tilaisuuksia ja työpajoja, joissa pohditaan hoidon järjestämistä useiden tahojen kesken, tavoite 20 työpajaa (joista 4 laajempaa verkostotapaamista), 200 osallistujaa
- Kunnostetaan vähintään viisi uutta perinnebiotooppia/maisemakohtetta, joista ainakin yksi palvelee myös kylämatkailua, tavoite 5 kunnostettua maisemakohtetta
- Toteutetaan viestintätoimenpiteitä nykyaikaisin viestintävälinein (videot, tarinakartat, podcastit, artikkelit tms.), tavoite 5 toimenpidettä
- Järjestetään maisemayrittäjyydestä kiinnostuneille valmennus, tavoite 5 yrittäjää/osallistujaa
- Hankkeen kautta tavoitettu maaseutuväestö, tavoite 150 henkilöä

Viestintäkanavat

- Kotisivut: <https://www.proagriaoulu.fi/fi/kylien-maisemahelmet/>
- Facebook-sivut (Pohjoisen maisemahelmet -> muutetaan nimi 1.10.22) 600 seuraajaa
- Uutiskirjeet (n. 170 tilaajaa)
- Videot, podcastit
- Suljettu Facebook-ryhmä vai Whatsapp-ryhmä?
- Kylien ja kuntien omat tiedotuskanavat
- Ilmoitustaulut
- Paikallislehdet

Yhteistyötahot

- Alueen kunnat
- Pohjois-Pohjanmaan kylät ry
- Oulun ammattikorkeakoulu
- Leaderit
- Maaseudun sivistysliitto (hanke NorsuLeaderin alueella)
- ELY-keskus, luonnonsuojeluyksikkö
- Pohjois-Pohjanmaan liitto + maisematoimikunta
- Muita mahdollisia tahoja: Metsähallitus, MTK, ympäristöjärjestöt, tutkimuslaitokset, oppilaitokset (PSK, Luovi), eri yhdistykset (partio, metsästäjät, lintuharrastajat)

- **Kylien yhteinen tapaaminen syksyllä, esim. lokakuu**
- **Aika, paikka?**

- **Esim. Limingan luontokeskus**
- **Kylien oma osuus ja sen perään seminaari –maisematoimijoiden tapaaminen**

Ota yhteyttä:

Projektipäällikkö

Kalle Hellström

p. 043 825 5253

kalle.hellstrom@maajakotitalousnaiset.fi

Ympäristöasiantuntija

Taina Romppanen

p. 050 342 4182

taina.romppanen@maajakotitalousnaiset.fi

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET
OULU

